

Home > Materialen > Afvalplan overig oliehoudend afval

Ontwerp Circulair Materialenplan

Afvalplan overig oliehoudend afval

Inspraak

Dit document is een onderdeel van het Ontwerp Circulair Materialenplan (ontwerp-CMP) voor de inspraakprocedure. Eenieder krijgt de gelegenheid om in deze periode verbeterpunten of suggesties aan te dragen voordat het CMP definitief wordt vastgesteld.

De Wet milieubeheer bepaalt dat voor het vaststellen van het CMP een procedure van inspraak moet worden gevolgd. Dit geldt niet voor alle onderdelen voor het CMP, maar wel voor de onderdelen die doorwerken in de besluiten van bevoegde gezagen. In het CMP staan deze teksten onder de kop 'Toetsingskaders'.

Zienswijzen op de toetsingskaders worden van een formele reactie voorzien in een reactienota. Daarin wordt aangegeven hoe de zienswijzen zijn verwerkt in het definitieve CMP, of worden argumenten gegeven voor waarom zienswijzen niet tot aanpassing hebben geleid. Zienswijzen op de toelichtende onderdelen worden wel bekeken op mogelijkheden om het CMP te verbeteren, maar worden niet van een formele reactie voorzien in de reactienota.

Een zienswijze indienen kan via het formulier op Platform Participatie (zie de link op circulairmaterialenplan.nl). Vermeld bij uw reactie de titel van het onderdeel van het CMP waar u op reageert, plus het paginanummer of paragraafnummer.

Pdf's ontwerp-CMP worden website

De definitieve tekst van het CMP wordt een website. Deze pdf's van het ontwerp-CMP geven een indruk van de opmaak van de toekomstige website, maar bevatten nog niet de bijbehorende functionaliteiten. Enkele tips voor het lezen van de pdf's:

- In deze pdf kunt u in de browser of de pdf-reader linksboven of rechtsboven een inhoudsgave uitklappen, genaamd 'inhoud' of 'bladwijzers'.
- Onderstippelde woorden in de tekst zijn begrippen waarvoor op de website in een uitklapkader de betekenis wordt gegeven. Zie in het ontwerp-CMP de begrippenlijst onder het deel Instrumenten.
- De [[Interne links](#)] in het CMP worden in het ontwerp-CMP nog in blauw met rechte haken weergegeven, maar deze verwijzingen werken nog niet. De links worden op de website van het definitieve CMP werkend gemaakt.

Dit document is opgemaakt voor digitoegankelijkheid. Kunt u de tekst of afbeeldingen niet lezen? Neem dan contact op via 088-7977102 of het [contactformulier](#) van de helpdesk.

Status: Ontwerp Circulair Materialenplan voor inspraak

Afzender: Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Datum: januari 2025

Website: circulairmaterialenplan.nl

Home > Materialen > Afvalplan overig oliehoudend afval

Afvalplan overig oliehoudend afval

Dit afvalplan geeft het toetsingskader waar bevoegd gezag rekening mee moet houden bij het verlenen van vergunningen voor afvalverwerking en het grensoverschrijdend transport van 'overig oliehoudend afval' (verder: oliehoudend afval).

Leeswijzer

Het eerste deel van dit plan bevat de toetsingskaders voor het vergunnen van de verwerking van en het grensoverschrijdend transport van [afvalstof]. Bevoegde gezagen moeten bij het nemen van besluiten rekening houden met deze toetsingskaders.

Het tweede deel van dit plan geeft toelichting op de toetsingskaders in het eerste deel. Ook geeft het aanvullende informatie die van belang kan zijn bij het nemen van besluiten over het verwerken of het grensoverschrijdend transport van deze afvalstoffen.

Aan het einde is beschreven wat de toekomstplannen zijn voor de toetsingskaders van dit afvalplan. Kijk voor meer informatie over de verschillende ketenplannen en afvalplannen bij [\[materialen\]](#).

Inhoud

Toetsingskaders

1. Afbakening toetsingskaders
2. Toetsingskader hoogwaardig verwerken
 - 2.1. Mengen van afvalstoffen
 - 2.2. Minimumstandaard
3. Toetsingskader grensoverschrijdend transport

Toelichting

4. Toelichting op de afbakening
5. Toelichting op hoogwaardig verwerken
 - 5.1. Gescheiden houden en mengen van afvalstoffen
 - 5.2. Minimumstandaard
 - 5.3. Zeer zorgwekkende stoffen
6. Overige informatie
 - 6.1. Afvalstof of niet-afvalstof
 - 6.2. Terugwinnen van kritieke materialen
 - 6.3. BREF in relatie tot de minimumstandaard
 - 6.4. Bronvermelding

Toekomstplannen

Toetsingskaders

Dit deel van het plan beschrijft hoe bedrijven 'overige oliehoudende afvalstoffen' moeten verwerken en wat daarbij de aandachtspunten zijn. Het bevat het toetsingskader voor het bevoegd gezag voor het vergunnen van het verwerken van deze afvalstoffen en het toetsingskader voor het toestaan van grensoverschrijdend transport door de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Bevoegde instanties moeten bij het nemen van besluiten rekening houden met het CMP en dus met deze toetsingskaders (artikel 10.14 van de Wet milieubeheer).

De primaire doelgroepen waarvoor dit plan geschreven is, zijn zowel de bedrijven die deze afvalstoffen verwerken of grensoverschrijdend transporteren als het bevoegd gezag dat voor deze activiteiten toestemming moet verlenen. Die toestemming wordt verleend in een omgevingsvergunning voor het verwerken van de afvalstoffen of met een beschikking op een kennisgeving voor grensoverschrijdend transport. Voor de omgevingsvergunning zijn gemeenten en provincies het bevoegd gezag (namens hen vaak een omgevingsdienst). Voor de beschikking op de kennisgeving is dat de minister (namens de minister de ILT).

Omdat dit deel primair geschreven is voor afvalverwerkende bedrijven en het bevoegd gezag, worden specifieke technische en juridische termen gebruikt. Voor het lezen van dit deel is daarom een bepaalde mate van kennis over de afvalwetgeving, het proces van vergunningverlening en de regels voor grensoverschrijdend transport vereist. Voor lezers die niet tot de primaire doelgroep behoren en toch meer informatie over het verwerken van deze afvalstof willen lezen, zijn met name de paragrafen met toelichting interessant.

1. Afbakening toetsingskaders

Dit afvalplan heeft betrekking op oliehoudende afvalstoffen en de deelfracties van oliehoudende afvalstoffen. Afgewerkte olie, oliehoudende boorspoeling en boorgruis, brandstof- en olierestanten, plantaardige en dierlijke oliën/vetten en oliehoudende grond vallen niet onder dit plan.

De bepalingen van dit afvalplan gelden voor de volgende afvalstoffen:

Afvalstoffen	Toelichting
Oliefilters	Oliefilters die zijn gebruikt voor zuivering van smeerolie en hydraulische oliën in voer-, vaar- en werktuigen.
Olie/water mengsels (ow-mengsels) en olie/water/slib mengsels (ows-mengsels)	Dit betreft ow- en ows-mengsels en de oliefracties en slibfracties van deze mengsels: <ul style="list-style-type: none">• die vrijkomen bij olie- en slibafscidders;• die vrijkomen bij schoonmaakactiviteiten zoals tankreiniging;• die vrijkomen uit de scheepvaart, zoals oliehoudend afval van lading, oliehoudend waswater, ballastwater, bilgewater, bilge en slops;• oliehoudende fracties die ontstaan bij afvalverwerking, zoals decanteren, filteren, centrifugeren en destilleren, met uitzondering van het verwerken van afgewerkte olie of brandstof- en olierestanten;• (overige) oliehoudende slibben voor zover deze qua aard of samenstelling vergelijkbaar zijn met de slibfractie van olie- en slibafscidders.
Boor-, snij-, slijp- en walsolie en emulsie (<i>niet</i> zijnde hydraulische olie of smeerolie)	Dit zijn oliehoudende vloeistoffen die bij bewerking van metalen en kunststoffen zijn toegepast en, voor zover nodig, van metaal- en/of kunststofverontreinigingen zijn ontdaan. Deze oliehoudende afvalstof bestaat uit olie, water en/of emulsies.
Verspaningen van metalen met aanhangende olie of emulsie	Dit zijn verspaningen (zoals draaisels en boorsels) van metalen met aanhangende olie of emulsie, zoals boor-, snij-, slijp- of walsolie of koel emulsies.
Fijn metaalbewerkingsafval met aanhangende olie of emulsie	Hieronder vallen: <ul style="list-style-type: none">• fijn metaalbewerkingsafval, zoals hamerslagslib; en• oliehoudend fijn slijpafval.

Ander oliehoudend afval	<p>Oliehoudende afvalstoffen die niet onder een van de hierboven genoemde categorieën vallen en ook geen afgewerkte olie, oliehoudende boorspoeling en boorgruis of brandstof- en olierestanten zijn.</p> <p>Bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poetsdoeken, adsorptie-korrels of -matten met geabsorbeerde of geadsorbeerde olie; • ander oliehoudend afval afkomstig van de scheepvaart, anders dan restanten lading, brandstof of olie; • ander oliehoudend vast en pasteus afval.
-------------------------	--

Een uitgebreide toelichting op de afbakening staat in [paragraaf 4]. Onderdeel daarvan is een overzicht van afvalstoffen die lijken op de afvalstoffen van dit afvalplan, maar vallen onder andere afval- of ketenplannen.

2. Toetsingskader hoogwaardig verwerken

Om materialen beschikbaar te houden voor de economie is het van belang om afvalstoffen zo hoogwaardig mogelijk te verwerken. Voor hoogwaardige verwerking of vanuit de zorg voor mens en milieu is het soms nodig om verontreinigingen af te scheiden of afvalstoffen integraal te verwijderen. Voor de gewenste verwerking kan het noodzakelijk zijn om afvalstoffen gescheiden te houden. Onderstaande paragrafen gaan in op de volgende aspecten die van belang zijn het bij het vergunnen van het verwerken van 'overig oliehoudend afval':

- vergunnen van mengen (2.1)
- de minimumstandaard (2.2)

2.1 Mengen van afvalstoffen

Mengen is in het Besluit activiteiten leefomgeving ([Bal](#)) aangewezen als een milieubelastende activiteit waarvoor in bepaalde gevallen een vergunning nodig is. Het gaat zowel over het mengen van afvalstoffen onderling als over het mengen met niet-afvalstoffen. Ook bij het samenvoegen binnen één afvalcategorie kan sprake zijn van mengen en kan een vergunningplicht gelden.

De [[Beslisboom vergunningplicht mengen](#)] is een hulpmiddel om na te gaan of voor het mengen een vergunning is vereist.

2.1.1 De afvalcategorieën

De afvalcategorieën uit bijlage II van Bal vormen de basis voor het gescheiden houden van afval en voor de vergunningplicht voor het mengen van afvalstoffen. Correct gescheiden houden van afvalstoffen waarborgt een latere (hoogwaardige) verwerking volgens de minimumstandaard. De minimumstandaard uit [[paragraaf 2.2](#)] is daarom de basis voor de indeling in deze categorieën. Onderstaande tabel verduidelijkt welke afvalstoffen onder welke afvalcategorie vallen.

Nr.	ga/nga*	Afvalcategorie Bal	Afvalstoffen die hieronder vallen
58	ga	Oliefilters afkomstig uit vaartuigen, voertuigen en werktuigen.	Oliefilters.
66	ga	<p>Olie-watmengsels (ow-mengsels) en olie-water-slibmengsels (ows-mengsels):</p> <ul style="list-style-type: none"> • die vrijkomen bij olie- en slibafscidders; • die ontstaan bij schoonmaakactiviteiten; of • afkomstig uit de scheepvaart (bijvoorbeeld oliehoudende ladingrestanten, oliehoudend afval van lading, oliehoudend waswater, ballastwater, bilgewater en slops), en overige oliehoudende slibben voor zover zij qua aard of samenstelling vergelijkbaar zijn met de slibfractie van olie- en slibafscidders. 	<p>Hieronder vallen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • olie/water mengsels (ow-mengsels); • olie/water/slib mengsels (ows-mengsels); • de oliefracties van deze mengsels; • oliehoudende slibben die qua aard of samenstelling vergelijkbaar zijn met de slibfractie van olie- en slibafscidders. <p>Deze afvalstoffen kunnen afkomstig zijn van landactiviteiten en van de scheepvaart.</p>

69	ga	Oliehoudende vloeistof die bij de bewerking van metalen en kunststoffen is toegepast, waaronder boor-, snij-, slijp- en walsolie.	Hieronder valt boor-, snij-, slijp- en walsolie en –emulsie afkomstig van verspanende bewerking.
97	ga	Metaalafvalstoffen met aanhangende olie of emulsie.	Hieronder vallen: <ul style="list-style-type: none"> • verspaningen van metalen met vloeistoffen; • fijn metaalbewerkingsafval met aanhangende olie of emulsie.
112A	ga	Overige gevaarlijke afvalstoffen die niet op een stortplaats mogen worden gestort volgens het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen of een minimumstandaard uit het Circulair Materialenplan.	Andere oliehoudende afvalstoffen die niet onder een van de hierboven genoemde afvalcategorieën vallen en ook niet onder de afvalcategorieën voor afgewerkte olie, oliehoudende boorspoeling en boorgruis, brandstof- en olierestanten en oliehoudende grond, zoals: <ul style="list-style-type: none"> • poetsdoeken, adsorptie-korrels of -matten met geabsorbeerde of geadsorbeerde olie; • ander oliehoudend afval afkomstig van de scheepvaart, anders dan restanten van de lading, brandstof of olie; • ander oliehoudend vast en pasteus afval.

* ga = gevaarlijk afval; nga = niet-gevaarlijk afval

De wettelijke regels over hoe deze bedrijven hun afvalstoffen gescheiden moeten houden staan in [[paragraaf 5.1.1 'gescheiden houden van afvalstoffen'](#)].

2.1.2 Vergunnen van mengen

Het bevoegd gezag toetst een vergunningaanvraag voor het mengen aan het [[hoofdstuk mengen van afvalstoffen](#)] en de daarin opgenomen toetsingskaders.

Dit plan bevat voor [afvalstof] geen/de volgende specifieke bepalingen waarmee het bevoegd gezag in afwijking van de algemene toetsingskaders rekening moet houden:

Cat. Bal.	Vergunnen van mengen in relatie tot de afvalcategorieën
97	In afwijking van het [hoofdstuk mengen van afvalstoffen] kan het bevoegd gezag uitsluitend vergunning verlenen voor het mengen van verspaningen van metalen en fijn metaalbewerkingsafval binnen afvalcategorie 97 indien het verwerken leidt tot het scheiden van de olie of emulsies van de verspaningen en de metalen worden gerecycled.

[[Paragraaf 5.1.2](#)] licht toe wat zowel de wetgeving als de toetsingskaders van het CMP concreet betekenen voor het vergunnen van het mengen van oliehoudend afval dat onder dit plan valt.

2.2 Minimumstandaard

Het verwerken van oliehoudende afval moet plaatsvinden in overeenstemming met onderstaande minimumstandaarden. Dit betekent dat het bevoegd gezag ook voor hoogwaardiger vormen van verwerken vergunning kan verlenen, tenzij de minimumstandaard hiervoor specifieke beperkingen bevat.

Het bevoegd gezag kan alleen vergunning verlenen voor het verwerken van de afvalstoffen op een manier die laagwaardiger is dan de minimumstandaard als sprake is van uitzonderingsgevallen, zoals bijvoorbeeld bij calamiteiten of de aanwezigheid van bepaalde ZZS. Zie ook de [[Leidraad gebruik minimumstandaard](#)].

De volgende minimumstandaarden gelden voor het verwerken van overig oliehoudend afval:

Deelstroom	Afvalstof	Minimumstandaard
a	Oliehoudende afvalstoffen met uitzondering van <ul style="list-style-type: none"> • fijn metaalbewerkingsafval met aanhangende olie of emulsie; 	Scheiden van de olie of emulsies en, indien aanwezig, metaal- en zand/slibfractie ten behoeve van verwerking volgens b, c en d.

	<ul style="list-style-type: none"> • oliefilters; • oliehoudende slibben; en • ander oliehoudend afval. 	
b	Bij a. afgescheiden metaalfractie en fijn metaalbewerkingsafval met aanhangende olie of emulsie.	Recyclen van de metaalfractie.
c	Bij a. afgescheiden oliefractie, oliefilters en ander oliehoudend afval.	<p>Verwijderen door verbranden van de oliefractie en ander oliehoudend afval.</p> <p>Voor oliefilters geldt de beperking dat de metalen uit de reststoffen van de verbranding moeten worden teruggewonnen voor recycling.</p> <p>Hoofdgebruik als brandstof is alleen toegestaan binnen locaties waarvoor emissiebeperking is gereguleerd in specifieke regelgeving en/of in een omgevingsvergunning waarin waarborgen voor mens en milieu kunnen worden vastgelegd. Dit betekent dat afzet van olierestanten als of het verwerken van deze olierestanten tot (een bestanddeel van) brandstoffen voor voer-, vaar- en vliegtuigen, andere mobiele toepassingen of voor vormen van inzet buiten installaties niet is toegestaan. Hiervoor neemt het bevoegd gezag zo nodig sturingsvoorschriften in vergunningen van verwerkers op.</p>
d	Bij a. afgescheiden zand- en/of slibfractie en daarmee vergelijkbare oliehoudende slibben.	<p>Als de zand- of slibfractie voldoet aan de bepalingen van de definitie van 'grond' in artikel 1 van het Besluit bodemkwaliteit: verwerken conform afvalplan 'grond'.</p> <p>In overige gevallen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • verbranden als vorm van verwijdering in een AVI; • nuttig toepassen (hoofdgebruik) als brandstof of als toeslagstof, bijvoorbeeld in cementovens.

Een toelichting op bovenstaande minimumstandaarden in relatie tot hoogwaardige verwerking staat in [[paragraaf 5.2 'toelichting op de minimumstandaard'](#)].

Afvalstoffen met bepaalde ZZS

Het kan zijn dat er ZZS in de afvalstof zitten. Zowel de beschreven wetgeving als de toetsingskaders van [[hoofdstuk mengen van afvalstoffen](#)] en [[hoofdstuk ZZS en overige zorgstoffen](#)] kunnen beperkingen stellen aan het verwerken van afvalstoffen met ZZS. Bij het beoordelen of een verwerking kan worden vergund, betreft het bevoegd gezag ook deze hoofdstukken. In [[paragraaf 5.3 van dit plan](#)] staat meer informatie en een overzicht van ZZS die in de afvalstof aanwezig kunnen zijn-.

3. Toetsingskader grensoverschrijdend transport

Onderstaand toetsingskader is gebaseerd op het [[hoofdstuk grensoverschrijdend transport](#)]. Daarin staat het algemene toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor het grensoverschrijdend transport (verder: overbrenging) van afvalstoffen vanuit of naar Nederland die de ILT hanteert in het kader van de Europese verordening voor de overbrenging van afvalstoffen (EVOA).

In dit afvalplan is bovenstaande uitgewerkt tot een specifiek toetsingskader voor het beoordelen of het overbrengen van oliehoudende afvalstoffen is toegestaan. Indien dit specifieke toetsingskader afwijkt van het bepaalde in het hoofdstuk grensoverschrijdend transport, dan gaat het toetsingskader van dit afvalplan voor.

Op 20 mei 2024 is de gewijzigde [Verordening \(EU\) 2024/1157](#) in werking getreden. De gewijzigde EVOA (hierna nEVOA) treedt gefaseerd in werking. Tot 20 mei 2026 zijn de bepalingen van [Verordening \(EU\) 1013/2006](#) nog van toepassing op het overbrengen van afval. In het [[hoofdstuk grensoverschrijdend transport](#)] wordt hier verder op ingegaan. Wanneer het in dit hoofdstuk specifiek gaat over bepalingen uit de gewijzigde EVOA is dit aangeduid met 'nEVOA'. In de overige gevallen staat er enkel 'EVOA'. Als de oude en nieuwe bepalingen dezelfde zijn maar bijvoorbeeld de artikelen anders genummerd zijn, dan is het artikel uit de gewijzigde EVOA als uitgangspunt genomen en het artikel uit de nog niet gewijzigde EVOA tussen haakjes gezet.

Mate van nuttige toepassing / elke mate van storten of anderszins verwijderen

Wanneer in onderstaande tekst wordt gesproken over 'de mate van nuttige toepassing' heeft dat betrekking op de afvalstof nadat niet-materiaaleigen afval is afgescheiden. Dit geldt ook voor de zinsnede 'elke mate van storten of anderszins verwijderen'. Ook dan gaat het over de afvalstof nadat niet-materiaaleigen afval is afgescheiden.

Afvalstoffen met bepaalde ZZS

Als in de afvalstoffen die worden overgebracht ZZS voorkomen, kan het nodig zijn om van onderstaande toetsingskader af te wijken. Bijvoorbeeld als er POP's inzitten waardoor de POP-verordening beperkingen stelt aan het verwerken. [Paragraaf 5.3 'ZZS en overige zorgstoffen'] van dit plan geeft een overzicht van ZZS die in de afvalstof aanwezig kunnen zijn. [Hoofdstuk ZZS en overige zorgstoffen] geeft een overzicht van de wetgeving rond het verwerken van afvalstoffen met ZZS en biedt toetsingskaders wanneer een verwerking doelmatig is. Dit kan ook van belang zijn bij het beoordelen van een kennisgeving voor grensoverschrijdend transport.

Reikwijdte van het toetsingskader, bezwaargronden en voorwaarden

Onderstaand toetsingskader geldt voor alle deelstromen voor oliehoudende afvalstoffen zoals benoemd in [de minimumstandaard] van dit afvalplan. Waar nodig benoemt het toetsingskader bepaalde deelstromen afzonderlijk, omdat daarvoor afwijkende bepalingen of voorwaarden gelden.

Het toetsingskader geldt voor de volgende overbrengingen:

- het overbrengen van afval binnen de Europese Unie, en
- invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij toetsing aan de EVOA al direct leidt tot bezwaar, zie [paragraaf 3.3.1. 'verbodsbepalingen'] van het hoofdstuk 'grensoverschrijdend transport'.

Het toetsingskader geeft aan wanneer een overbrenging niet is toegestaan en of er specifieke bepalingen gelden. In alle overige gevallen is de overbrenging wel toegestaan. In de eerste tabel staan bezwaargronden voor 'overbrenging voor nuttige toepassing' (artikel 12 EVOA). In de tweede tabel staan bezwaargronden voor 'overbrenging voor verwijderen' (artikel 11 EVOA). Voor het overbrengen voor verwijderen geldt vanaf 21 mei 2026 dat artikel 11 nEVOA van toepassing is. Vanaf deze datum verlenen de bevoegde autoriteiten van verzending en van bestemming geen toestemming voor een overbrenging voor verwijderen, tenzij aan alle voorwaarden uit artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA is voldaan. Zie ook het [hoofdstuk grensoverschrijdend transport].

Nuttige toepassing waarvoor de overbrenging <i>niet</i> is toegestaan	Specifieke bepalingen en bezwaargronden
Vorbereiden voor hergebruik	Gezien de aard en/of samenstelling van deze afvalstof is hergebruik geen reële optie.
(Voorlopige nuttige toepassing gevolgd door) recycling	Als de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Hierbij geldt dat elke mate van storten te veel is (bezwaargronden 12 lid 1 onder b en i nEVOA (artikel 12 lid 1 onder g EVOA)).
Andere nuttige toepassing voor deelstroom a, c en d	Als de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Hierbij geldt dat elke mate van storten te veel is. Voor oliefilters geldt daarnaast dat andere nuttige toepassing alleen is toegestaan als de metalen worden teruggewonnen ten bate van recycling (bezwaargronden 12 lid 1 onder b en i nEVOA (artikel 12 lid 1 onder g EVOA)).
Andere nuttige toepassing voor deelstroom b	Omdat hoogwaardiger verwerken in de vorm van recycling van in ieder geval de metalen mogelijk is (bezwaargrond artikel 12 lid 1 onder a, b en/of e nEVOA (artikel 12 lid 1 onder a en bij overbrenging naar Nederland artikel 12 lid 1 onder k EVOA)).

Verwijderen waarvoor de overbrenging <i>niet</i> is toegestaan	Specifieke bepalingen en bezwaargronden
--	---

Alle vormen van (voorlopig) verwijderen behalve storten voor deelstroom a en b	Omdat hoogwaardiger verwerken in de vorm van recycling van in ieder geval de metalen mogelijk is (omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA (bezwaargrond artikel 11 lid 1 onder a EVOA)).
Verbranden in de vorm van verwijderen voor deelstroom c	Tenzij de metalen van de oliefilters uit de reststoffen van de verbranding worden teruggewonnen voor recycling (omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA (bezwaargrond artikel 11 lid 1 onder a EVOA)).
Andere vormen van (voorlopig) verwijderen anders dan verbranden als vorm van verwijderen of storten voor deelstroom c	Voor ander oliehoudend afval als de verwerking resulteert in een te storten fractie op grond van nationale zelfvoorziening; en bij overbrenging naar Nederland op grond van nationale wettelijke bepalingen als er een deel wordt gestort (omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA (bezwaargrond artikel 11 lid 1 onder a en b EVOA)).
Andere vormen van (voorlopig) verwijderen anders dan verbranden als vorm van verwijderen of storten voor deelstroom d	Omdat hoogwaardiger verwerken in de vorm nuttige toepassing van in ieder geval de zand- en slibfracties mogelijk is (omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA (bezwaargrond artikel 11 lid 1 onder a EVOA)).
Storten	Omdat hoogwaardiger verwerken mogelijk is, en/of <ul style="list-style-type: none"> • op grond van nationale zelfvoorziening, en • bij overbrenging naar Nederland op grond van nationale wettelijke bepalingen (omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA (bezwaargrond artikel 11 lid 1 onder a en b EVOA)).

Toelichting

Dit deel van het plan geeft toelichting op de toetsingskaders. Ook geeft het aanvullende informatie die van belang kan zijn bij het nemen van besluiten over het verwerken of het grensoverschrijdend transport.

Het gehele plan, en dus ook de toelichting, gaat over afvalstoffen. Daarom is ook de vraag belangrijk wanneer sprake is van een afvalstof of niet. In [[paragraaf 6.1 'afvalstof of niet-afvalstof'](#)] staat hierover specifieke informatie.

4. Toelichting op de afbakening

Dit afvalplan heeft betrekking op alle afvalstoffen waarin olie voorkomt, met uitzondering van afgewerkte olie, brandstof- en olierestanten, oliehoudende boorspoeling en boorgruis en oliehoudende grond omdat die eigen afvalplannen hebben. Oliehoudende afvalstoffen kunnen afkomstig zijn van landactiviteiten en van de scheepvaart. De verschillende oliehoudende afvalstoffen zijn hieronder toegelicht. Daarnaast bevat deze paragraaf een overzicht van afvalstoffen die vergelijkbaar zijn met oliehoudend afval, maar niet onder dit afvalplan vallen.

NB [ten behoeve van de inspraak op het ontwerp-CMP]: Dit plan is een samenvoeging van vier sectorplannen uit LAP3: sectorplan 55 'Oliefilters', 58 'Olie/water mengsels, olie/water/slib mengsels en oliehoudende slibben', 62 'Metalen met aanhangende olie of emulsie' en 63 'Overig oliehoudend afval'.

4.1 Soorten oliehoudende afvalstoffen

Oliehoudende afvalstoffen komen bij verschillende activiteiten vrij en kunnen daardoor divers zijn van aard en samenstelling.

4.1.1 Oliehoudend afval van metaal- of kunststofbewerking

Bij metaal- of kunststofbewerking kunnen de volgende afvalstoffen met olie of emulsies vrijkomen:

- metalen met aanhangende olie of emulsies;
- boor-, snij-, slijp- of walsolie en -emulsie (bssw);
- fijn metaalbewerkingsafval.

Als bij het bewerken van metaal of kunststof kleine materiaaldeeltes (spanen) vrijkomen dan gebruiken bedrijven vaak olie of emulsie als smeer- of koelmiddel. Dit is bijvoorbeeld het geval bij het zagen, frezen of boren van metalen. De bssw zorgt naast smering en/of koeling ook voor het afvoeren van de vrijgekomen metaaldeeltes. Deze emulsies en oliën bevatten vaak additieven, zoals chloorverbindingen, om de prestatie van de metaalbewerking te verbeteren, de standtijd te verlengen en de corrosie te verminderen. Gebruikte bssw bevat dus olie of emulsie, metaaldeeltes, additieven en water. De olie of emulsie wordt na scheiding van de metaaldeeltes opnieuw gebruikt bij de metaalbewerking. Als hergebruik niet meer mogelijk is, wordt de bssw afgevoerd voor verwerking als afvalstof. Naast bssw kan bij metaalbewerking ook fijn metaalbewerkingsafval ontstaan, zoals hamerslagslib en oliehoudend fijn slijpafval.

Bij spaanloze bewerking vindt geen afvoer van metaal- of kunststofdeeltes plaats. De functie van de olie is dan uitsluitend smeren en koelen. Daarom gebruiken bedrijven vaak smeerolie als (metaal)bewerkingsvloeistof. De verwerking van deze smeerolie valt onder de reikwijdte van het afvalplan 'afgewerkte olie'.

4.1.2 Oliefilters

Dit plan heeft betrekking op oliefilters uit voer-, vaar- en werktuigen. Oliefilters bestaan uit metaal, papier/karton, olie en kunststof/rubbers. Bedrijven gebruiken oliefilters voor het zuiveren van smeerolie en hydraulische oliën in voer-, vaar- en werktuigen (waaronder machines). Tijdens het gebruik vindt aantasting van de olie plaats door onder andere roet, metaaldeeltes en stof.

Het filter zuivert de olie van de zwevende deeltjes. Na enige tijd raakt het oliefilter verzadigd en wordt het vervangen.

4.1.3 Olie-watmengsels en olie-water-slib-mengsels

Door de grote diversiteit in de herkomst van de olie-watmengsels (ow-mengsels), olie-water-slib-mengsels (ows-mengsels) en oliehoudende slibben kunnen deze afvalstoffen veel verontreinigingen bevatten, zoals organische halogeenverbindingen, zware metalen, PCB's, conserveringsmiddelen, koelvloeistoffen en andere chemicaliën.

Olie-watmengsels en olie-water-slib-mengsels komen onder andere vrij in olie- en slibafscheiders, bij het schoonmaken van opslag- en transportmiddelen en bij afvalbewerkingstechnieken zoals decanteren, filtreren, centrifugeren en destilleren. Daarnaast ontstaan mengsels die olie en water bevatten aan boord van schepen, zoals oliehoudend afval van lading.

Wettelijk zijn er geen normen vastgelegd om te bepalen wanneer sprake is van een ow(s)-mengsel en wanneer van bijvoorbeeld met water of sediment verontreinigde afgewerkte olie. In de meeste gevallen bepaalt het doel van het oliegebruik de indeling. Afgewerkte olie is immers gebruikte smeer- of systeemolie, hydraulische olie of transformatorolie die na het gebruik waarvoor zij oorspronkelijk was bestemd, separaat is afgetapt/verzameld en opgeslagen/opgebult.

4.1.4 Ander oliehoudend afval

Ander oliehoudend afval bestaat in hoofdzaak uit vast, pasteus en overig oliehoudend afval dat niet valt onder een van de andere oliehoudende afvalstoffen die hierboven zijn genoemd. Deze afvalstoffen komen vrij in de industrie bij bijvoorbeeld schoonmaakactiviteiten en bedrijven die onderhoudswerkzaamheden aan verbrandingsmotoren en machines uitvoeren. Het vaste residu (oliehoudend sediment) dat achterblijft in opslagtanks van (overige) afgewerkte olie is eveneens een oliehoudend slib. Door diversiteit in de herkomst van dit afval kunnen in dit afval veel verontreinigingen voorkomen, zoals zware metalen, organohalogeenverbindingen en andere chemicaliën.

Afvalstoffen die vergelijkbaar zijn, maar onder andere plannen vallen

Onderstaande afvalstoffen zijn enigszins vergelijkbaar met de afvalstoffen uit dit plan, maar vallen onder andere plannen (niet limitatief):

Afvalstoffen	Afvalplan, ketenplan of afvalhiërarchie
Smeerolie van spaanloze metaalbewerking (boor-, snij-, slijp- en walsolie of -emulsie)	[Afvalplan afgewerkte olie]
Afgewerkte olie (ongeacht het halogeengehalte of het PCB-gehalte)	[Afvalplan afgewerkte olie]
Oliehoudende afvalstoffen waarvan het totale gehalte aan PCB's groter is dan 0,5 mg/kg per congeneer 28, 52, 101, 118, 138, 153 en 180	[Afvalplan PCB-houdend afval]
Rem- en koelvloeistof	[Afvalplan oplosmiddelen en glycolen]
Plant aardige en dierlijke oliën/vetten	Zie voor specifieke dierlijke oliën/vetten de [Factsheet dierlijk afval]. Verwerken volgens de [afvalhiërarchie] zoals beschreven in hoofdstuk 'instrumenten voor sturing'.
Oliehoudende boorspoeling en boorgruis	[Afvalplan boorspoeling en boorgruis]
Niet gebruikte brandstof- en olierestanten en off-spec partijen	[Afvalplan olie- en brandstofrestanten]
Metalen tanks	[Afvalplan metalen]
Oliefilters die niet zijn gebruikt voor zuivering van smeerolie en hydraulische oliën in voer- en vaartuigen en werktuigen, zoals oliefilters van luchtbehandelingssystemen	Verwerken volgens de [afvalhiërarchie] zoals beschreven in hoofdstuk 'instrumenten voor sturing'.

Met kwik verontreinigde oliehoudende pasteuze of vaste afvalstoffen	[Afvalplan kwik en kwikhoudend afval]
Materiaal dat voldoet aan de bepalingen van de definitie van 'grond' in artikel 1 van het Besluit bodemkwaliteit	[Afvalplan grond]

Euralcodes die een relatie hebben met dit plan (indicatief)

De volgende euralcodes kunnen betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit afvalplan: 050105*; 050106*; 050112*; 100211*; 100327*; 100409*; 100509*; 100609*; 100707*; 100819*; 120118*; 130104*; 130105*; 130401*; 130402*; 130403*; 130501*; 130502*; 130503*; 130506*; 130507*; 130508*; 130801*; 130802*; 130899*; 150202*; 160107*; 160708* 170409*; 190207*; 190810*; 200126*

Deze opsomming is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere keten- of afvalplannen. Uitsluitend [[de afbakening](#)] van dit afvalplan bepaalt wat onder dit plan valt en niet deze opsomming van euralcodes.

5. Toelichting op hoogwaardig verwerken

5.1 Gescheiden houden en mengen van afvalstoffen

Voor mengen is in veel gevallen een vergunning nodig (zie de [[Beslisboom vergunningplicht mengen](#)]). De minimumstandaard en de afvalcategorieën uit bijlage II van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) vormen de basis voor de regels voor het gescheiden houden van afvalstoffen. In [[paragraaf 2.1.2 'vergunnen van mengen'](#)] is het toetsingskader opgenomen voor het vergunnen van het mengen van [afvalstoffen]. Wanneer sprake is van 'mengen' staat beschreven in [[paragraaf 4.1 'definitie van mengen'](#)] van hoofdstuk 'mengen van afvalstoffen'.

5.1.1 Gescheiden houden van afvalstoffen

Onderstaand overzicht vat samen wanneer bedrijven of andere doelgroepen een verplichting hebben rond het gescheiden houden van de oliehoudende afvalstoffen van dit plan. Soms is het een directe wettelijke verplichting en soms een afgeleide van het feit dat 'mengen' een milieubelastende activiteit is. Wil iemand die een plicht heeft om afvalstoffen gescheiden te houden deze toch samenvoegen, dan is sprake van mengen.

Situatie	Wettelijke verplichting (direct of afgeleid)
Gescheiden houden van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen (<i>algemeen</i>)	Op enkele uitzonderingen na die in het Bal (<i>art. 3.185</i>) staan, moeten bedrijven oliehoudende afvalstoffen altijd gescheiden houden (ook binnen een afvalcategorie) tenzij zij vergunning hebben voor mengen (<i>art. 3.195 en art. 3.196 van het Bal en 'hoofdstuk mengen van afvalstoffen'</i>). [Hoofdstuk mengen van afvalstoffen] van het CMP en [paragraaf 2.1 'vergunnen van mengen'] van dit afvalplan bevatten het toetsingskader voor het vergunnen van mengen.
Gescheiden houden van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijk afval (<i>voorafgaand aan inzameling of afgifte</i>)	Onderstaande regels gelden uitsluitend voor 'ontdoeners' voordat de afvalstoffen zijn ingezameld of afgegeven. Ze gelden bovendien alleen voor ontdoeners die de afvalstoffen uitsluitend opslaan, mengen, opbulken, scheiden, herverpakken en/of verdichten. Deze regels wijken af van de regels over het gescheiden houden algemeen. Oliehoudend afval is gevaarlijk afval. Bedrijven moeten gevaarlijk afval altijd per afvalcategorie gescheiden houden en gescheiden afvoeren (<i>art. 3.39 Bal in combinatie met hoofdstuk 'gescheiden houden bedrijfsafval en gevaarlijk afval'</i>). Hierop zijn beperkt uitzonderingen mogelijk. Die staan in de [paragrafen 4.3 en 4.4 'uitzonderingen'] van hoofdstuk 'gescheiden houden bedrijfsafval en gevaarlijk afval' van het CMP). Een bedrijf dat eigen oliehoudende afvalstoffen toch wil mengen met ander afval, heeft een vergunning nodig. Hoofdstuk 'mengen van afvalstoffen' van het CMP en [paragraaf 2.1] van dit plan bevatten het toetsingskader voor het vergunnen van mengen.

	De Afwalwijzer voor bedrijven is een instrument om te toetsen welke afvalstoffen een specifiek bedrijf gescheiden moet houden.
Gescheiden houden tijdens inzamelen	Inzamelers moeten oliehoudende afvalstoffen die gescheiden zijn afgegeven altijd per afvalcategorie gescheiden houden (<i>art. 1b van het Besluit inzamelen afvalstoffen</i>). Voor het inzamelen van oliehoudende afvalstoffen is een inzamelvergunning op grond van het Besluit inzamelen afvalstoffen (Bia) noodzakelijk als het gaat om oliehoudende scheepsafvalstoffen die bij het in bedrijf zijn van een schip of onderhoud aan boord ontstaan en bestaan uit: 1°. bilgeolie en bilgewater (Euralcodes 130401, 130402, 130403 en 161001), bilgewater (niet gevaarlijk afval) (Euralcode 161002), oliehoudend ladingrestant, oliehoudend water, oliehoudend afval en slops (Euralcodes 160305, 130802, 130899, 130701, 130703 en 160708), oliehoudend waswater of andere oliehoudende reinigingsvloeistof, oliehoudend buikdenningafval en sludges (Euralcode 160708) en oliehoudend ballastwater (Euralcode 160708 en 130899); 2°. oliehoudende gevaarlijke afvalstoffen die bij reinigingswerkzaamheden vrijkomen. Concreet betreft het oliehoudend waswater of andere reinigingsvloeistof, sludges en buikdenningafval (Euralcodes 160708 en 160709); 3°. andere afvalstoffen dan bedoeld onder 1° of 2°, voor zover het gevaarlijke afvalstoffen betreft, zoals oliefilters (Euralcode 160107). Zie de Leidraad vergunningverlening voor meer informatie over de inzamelvergunningplicht. In de inzamelvergunning kan het bevoegd gezag toestaan dat afvalstoffen die onder de inzamelvergunning vallen, niet gescheiden hoeven te worden gehouden. [Hoofdstuk mengen van afvalstoffen] van het CMP en [paragraaf 2.1] van dit plan bevatten het toetsingskader voor het vergunnen van mengen.
De milieustraat (<i>grof huishoudelijk afval</i>)	Het Bal noemt 18 afvalstoffen waarvoor een milieustraat een verantwoordelijkheid heeft (zelf een voorziening moet hebben of moet doorverwijzen). Oliehoudende afvalstoffen behoren niet tot die 18. Als de milieustraat oliehoudende afvalstoffen toch aanneemt, dan moeten hiervoor wel aparte, specifieke opslagvoorzieningen aanwezig zijn, tenzij vergunning voor het mengen is verleend (<i>toelichting op Bal, art. 4.623</i>). [Hoofdstuk gescheiden inzameling huishoudelijk afval] gaat specifiek in op scheiden op de milieustraat.
Gemeentelijke inzameling (<i>huishoudelijk afval</i>)	Gemeenten hebben een plicht tot het gescheiden inzamelen van klein chemisch afval (kca) bij huishoudens. Voor kca geldt dat de meeste gemeenten beschikken over een brengvoorziening op de milieustraat. In [hoofdstuk gescheiden inzameling huishoudelijk afval] zijn de plichten van gemeenten beschreven.

5.1.2 Toelichting op mengen van afvalstoffen

Bij het verwerken van afval vindt vaak ook mengen plaats met ander afval of met niet-afval. Voor het beoordelen van 'mengen' zijn het [\[hoofdstuk mengen van afvalstoffen\]](#) en de daarin opgenomen toetsingskaders de basis. Daar moet het bevoegd gezag altijd rekening mee houden.

In het hoofdstuk komt een aantal specifieke situaties van mengen aan bod, zoals bijvoorbeeld:

- [\[paragraaf 4.2.2 'mengen van gevaarlijk afval'\]](#)
- [\[paragraaf 4.2.4 'mengen van POP-houdende afvalstoffen'\]](#) en/of [\[paragraaf 4.2.3 'mengen van afvalstoffen die PBT- of zPzB-stoffen of stoffen van 'gelijkwaardige zorg' bevatten\]](#)

Kijk altijd bij alle toetsingskaders van het hoofdstuk of deze op het mengen van oliehoudende afvalstoffen van toepassing zijn.

De essentie van het vergunnen van het mengen van oliehoudende afvalstoffen is dat na het mengen verwerking conform de minimumstandaard mogelijk moet blijven. Dit betekent:

- Na het scheiden van de oliefractie van oliehoudende afvalstoffen en/of de metaalfractie van van verspaningen (afvalcategorie 66, 69 en 97) mogen bedrijven de oliefracties of metaalfracties mengen om deze te (laten) verwerken conform de minimumstandaard.
- Bij het mengen van de zand-/slibfracties van oliehoudend afval (afvalcategorie 66) moet het bedrijf rekening houden met het afvalplan 'grond' en kunnen de bepalingen van het Besluit activiteiten leefomgeving voor het samenvoegen van grond van toepassing zijn. Daarnaast mogen deze slibben worden gemengd om ze te verwijderen door verbranden in een AVI of om ze nuttig toe te passen als brandstof of als toeslagstof, bijvoorbeeld in cementovens.
- Het bevoegd gezag kan vergunning verlenen voor het mengen van oliehoudende afvalstoffen (afvalcategorie 58, 97, 112A) en de oliefracties van oliehoudende afvalstoffen van

afvalcategorie 66, 69 en 97 ten behoeve van verbranden in installaties met toereikende emissiebeperkende maatregelen. Dit betekent dat mengen om de olie in mobiele installaties zonder dergelijke maatregelen of buiten installaties te verbranden niet is toegestaan.

- Het mengen van oliehoudende afvalstoffen met als doel de concentraties van organische halogeenvbindingen te verlagen om zo de oliefractie als reguliere brandstof op de markt te kunnen brengen, is strijdig met het [Besluit organisch-halogeengehalte brandstoffen](#). Deze beperking geldt voor oliehoudende afvalstoffen met een gehalte aan organische halogeenvbindingen van meer dan 50 mg/kg.

Het bevoegd gezag verbindt sturingsvoorschriften aan de vergunning voor het mengen van oliehoudende afvalstoffen, om verwerking overeenkomstig de minimumstandaard te borgen.

5.2 Toelichting op de minimumstandaard

De onderstaande tabel vat de verwerkingsopties samen die op basis van de minimumstandaard vergund kunnen worden. De paragrafen onder de tabel geven meer uitleg en detail op die verschillende verwerkingsopties en geven ook meer informatie over de minimumstandaard uit paragraaf 2.

Afvalhiërarchie	Samenvatting
Hergebruik (als vorm van preventie)	Bij metaalbewerking gebruiken productiebedrijven de boor-, snij-, slijp- en walsolie of emulsie opnieuw na afscheiden van de metaaldeeltjes. Daarnaast kunnen bepaalde met olie verontreinigde poetsdoeken na reiniging worden hergebruikt. Voor de overige oliehoudende afvalstoffen is hergebruik geen optie, gezien de samenstelling van de afvalstof.
Vorbereiden voor hergebruik	Oliehoudende afvalstoffen kunnen niet op eenvoudige wijze met fysische handelingen geschikt worden gemaakt voor hetzelfde doel als waarvoor zij waren bedoeld.
Recyclen	Het verwerken moet altijd leiden tot het recyclen van aanwezig metalen van fijn metaalbewerkingsafval en verspaningen en de minerale fractie van oliehoudend afval. Het verwerken van oliefilters in een AVI leidt eveneens tot recyclen van metalen.
Andere nuttige toepassing	Andere nuttige toepassing, bijvoorbeeld hoofdgebruik als brandstof, is toegestaan voor afgescheiden oliefracties, ander oliehoudend afval, de afgescheiden zand- en/of slibfractie en daarmee vergelijkbare oliehoudende slibben. Aan hoofdgebruik als brandstof zijn voorwaarden verbonden.
Verbranden als vorm van verwijderen	Verbranden als vorm van verwijderen is altijd toegestaan voor ander oliehoudend afval en de oliefractie van oliehoudende afvalstoffen. De afgescheiden zand- en/of slibfractie en daarmee vergelijkbare oliehoudende slibben mogen in een AVI worden verbrand als vorm van verwijderen.
Storten	Voor vloeibare oliehoudende afvalstoffen, oliefilters en voor oliehoudende fracties die worden aangemerkt als grond geldt een stortverbod.

5.2.1 Vorbereiden voor hergebruik

Vorbereiden voor hergebruik van oliehoudende afvalstoffen zou op basis van de minimumstandaard kunnen worden toegestaan. In de praktijk kunnen oliehoudende afvalstoffen echter niet op eenvoudige wijze met fysische handelingen geschikt worden gemaakt voor hergebruik. Een verwerking zal daarom niet snel voldoen niet aan de definitie van voorbereiding voor hergebruik.

5.2.2 Recyclen

De minimumstandaard richt zich op het scheiden van de olie of emulsies gevolgd door het recyclen van het metaal en/of de zand/slibfractie.

Metaalfractie

Uit afgescheiden metalen verspaningen en uit fijn metaalbewerkingsafval moeten de metalen gerecycled worden. Bij de verwerking van oliefilters in een AVI wordt het metalen gedeelte van de filters teruggewonnen.

Zand- of slibfractie

Oliehoudende slibben en de zand- en slibfracties die vrijkomen bij het scheiden van ows-mengsels worden in de meeste gevallen aangemerkt als grond als bedoeld in het Besluit bodemkwaliteit (Bbk). Oliehoudende grond moet na reiniging nuttig toegepast worden, tenzij een [verklaring van niet-reinigbaarheid of niet-immobiliseerbaarheid](#) is afgegeven. Zie verder de minimumstandaard die is opgenomen in het [Afalplan grond].

Het verwerken van oliehoudende zand- en slibfracties als toeslagstof, bijvoorbeeld in cementovens, is een vorm van recycling en toegestaan op grond van de minimumstandaard.

5.2.3 Andere nuttige toepassing

Voor alle oliehoudende afvalstoffen voldoet andere nuttige toepassing aan de minimumstandaard. De manier van verwerken is echter verschillend. Bovendien moeten bij oliefilters de metalen worden gerecycled.

Scheiden van de olie of emulsie

Het scheiden van de olie/emulsiefractione van metalen verspaningen met aanhangende olie of emulsie vindt op meerdere manieren plaats, waaronder centrifugeren en uitlekken. Het afscheiden van de olie/emulsies door uitlekken duurt tenminste 48 uur. Een alternatieve route is bijvoorbeeld briketteren, waarbij de verspaningen tot kleine compacte schijfjes worden geperst en de oliën en koelemulsies worden opgevangen.

De meest toegepaste manier voor het scheiden van olie/watermengsels (ow-mengsels), olie/water/slibmengsels (ows-mengsels) en boor-, snij-, slijp- en walsolie en emulsie is:

- centrifugeren voor het afscheiden van de slibfractie; en
- decanteren voor het afscheiden van de oliefractie.

Passief ontwateren en gescheiden afgeven

Bij inzamelaars of bij houders van een vergunning voor het uitsluitend opslaan van ows-mengsels (opslaan als zelfstandige activiteit) kunnen de verschillende fracties waar ow- en ows mengsels uit bestaan (oliefractie, slib/zand-fractie, waterfractie) spontaan ontmengen zonder dat het bedrijf dit ontmengen actief stimuleert. Als het bedrijf deze fracties vervolgens uit elkaar haalt, is wel sprake van het verwerken van afval. Dit blijkt uit jurisprudentie (E03.98.0991, d.d. 25 augustus 2000). Deze eenvoudige vorm van verwerken is toegestaan, wanneer zeker is gesteld dat de van elkaar gescheiden fracties (olie, zand/slib) worden verwerkt volgens de minimumstandaarden voor deze fracties. Het voorgaande betekent dat ook het ontwateren van ows-mengsels aan boord van schepen en gescheiden afvoeren van de deelfracties een vorm van verwerking is.

In plaats van gescheiden afvoer van de spontaan ontmengde fracties is integrale afvoer naar een verwerker voor ows-mengsels ook toegestaan. Bij integrale afvoer is geen sprake van het verwerken van de afvalstoffen.

Opwerken tot brandstof voor motoren en turbines

Het opwerken tot een brandstof (of bestanddeel voor brandstof) is eveneens een vorm van andere nuttige toepassing waarvoor vergunning kan worden verleend. Om de olie- of emulsiefractione van oliehoudende afvalstoffen te kunnen opwerken tot een brandstofproduct zijn technieken zoals (warm) bezinken, filtreren, decanteren en centrifugeren ontoereikend. Hierdoor vindt vrijwel alleen verlaging van het water- en sedimentgehalte plaats. Andere verontreinigingen, oxidatieproducten en additieven, zoals zwavel- en chloorverbindingen, organische verontreinigingen en metalen, worden hiermee niet afgescheiden uit de olie.. Zonder toepassing van meer geavanceerde processen zoals destillatie is het niet mogelijk om een brandstof te verkrijgen die als product op de markt kan worden gezet. Daarvoor is namelijk een einde-afvalstatus nodig. Met verontreinigingen die tot extra schadelijke motoremissies leiden, voldoet de olie niet aan de voorwaarden voor einde-afval.

Overige inzet als brandstof

Oliehoudende afvalstoffen die niet gezuiverd zijn van verontreinigingen die nadelig zijn voor motoremissies, mogen alleen worden ingezet als brandstof in installaties waarvoor emissiebeperking is gereguleerd in specifieke regelgeving en/of in een omgevingsvergunning waarin waarborgen voor mens en milieu kunnen worden vastgelegd. Dit betekent dat afzet van oliehoudend afval als of het verwerken van dit oliehoudend afval tot (een bestanddeel van) brandstoffen voor voer-, vaar- en vliegtuigen, voor andere mobiele toepassingen zonder dergelijke maatregelen of voor vormen van inzet buiten installaties niet is toegestaan. Hiervoor neemt het bevoegd gezag zo nodig sturingsvoorschriften in vergunningen van verwerkers op.

Op de achtergrond van deze voorschriften wordt verder ingegaan in paragraaf [['productie van vloeibare brandstoffen uit afval'](#)] van het hoofdstuk 'thermisch verwerken'. Voor het gebruik van sturingsvoorschriften in het algemeen wordt verwezen naar paragraaf 2.4.2 'de minimumstandaard bestaat uit meerdere stappen' van de [[Leidraad gebruik van de minimumstandaard bij vergunningverlening](#)].

Overige inzet van de olie, emulsie of oliehoudende zand- en slibfracties

Andere nuttige toepassing is toegestaan voor de afscheiden olie-/emulsiefraction en ander oliehoudend afval en in sommige gevallen voor de afgescheiden zand- en/of slibfraction en daarmee vergelijkbare oliehoudende slibben. De volgende verwerking voldoet in ieder geval aan de minimumstandaard:

- hoofdgebruik als brandstof van de olie of emulsie door rechtstreekse nuttige toepassing in cementovens of elektriciteitscentrales of in andere installaties (R1);
- inzet van de emulsie of van de oliefraction van boor-, snij-, slijp- en walsolie als reductiemiddel in hoogovens (met deze inzet wordt het gebruik van andere reductiemiddelen, zoals cokes, vermeden);
- nuttig toepassen van de olie- en emulsiefractionen en ander oliehoudend afvalstof in de vorm van hoofdgebruik als brandstof (R1), bijvoorbeeld in een AVI.

5.2.4 Verbranden als vorm van verwijderen

Het bevoegd gezag kan vergunning verlenen voor verbranden (als vorm van verwijderen) van ander oliehoudend afval en de olie of emulsie die is afgescheiden van oliehoudende afvalstoffen. Oliehoudende grond mag worden verbrand (als vorm van verwijderen) in een AVI. De minimumstandaard voor deze afvalstoffen is geformuleerd op de trede 'verwijdering', omdat het verbranden niet altijd is aan te merken als 'andere nuttige toepassing'. Zie ook de [[Leidraad indeling van verwerkingshandelingen](#)].

5.2.5 Storten

Voor de volgende oliehoudende afvalstoffen geldt een stortverbod op grond van artikel 1, lid 1, van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa):

- vloeibare afvalstoffen (oliehoudende afvalstoffen kunnen - afhankelijk van de viscositeit - onder deze categorie vallen) (categorie 1);
- oliefilters (categorie 8);
- oliehoudende afvalstoffen die vallen onder de definitie van grond (categorie 31). Het stortverbod geldt niet voor grond die bij de stortplaats wordt aangeboden onder overlegging van een [verklaring als bedoeld in de ministeriële regeling op grond van artikel 1a Bssa](#), waaruit blijkt dat de grond niet reinigbaar en niet koud-immobiliseerbaar is.

Meer informatie over de stortverboden staat in [[hoofdstuk opstellen en uitvoeren stortverboden](#)].

5.3 Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) en overige zorgstoffen

Van de ZZS in onderstaande tabel is bekend¹ dat ze in oliehoudend afval (overig) kunnen voorkomen in concentraties boven de concentratiegrenswaarde in [[tabel 1](#)] van hoofdstuk 'ZZS en overige zorgstoffen'. Als dat het geval is, moet bij het beoordelen van de vergunbaarheid van

¹ Bron: SGS Intron, 2019, ZZS in afvalstoffen.

een nuttige toepassing van de afvalstof het toetsingskader van [[hoofdstuk ZZS en overige zorgstoffen](#)] betrokken worden.

Regels voor specifieke ZZS

Voor veel zorgstoffen gelden Europese regels. Bevat een afvalstof een stof die onder het Verdrag van Stockholm is aangemerkt als persistente organische verontreinigende stof (persistent organic pollutant, POP), dan moet de verwerking op de eerste plaats voldoen aan de [POP-verordening](#). In geval van recyclen tot materialen die op de markt worden gebracht (als niet-afvalstof), kunnen de POP-verordening, de [REACH-verordening](#) en productregelgeving beperkingen inhouden voor de aanwezigheid van een zorgstof. In de tweede kolom van onderstaande tabel is aangegeven of de betreffende ZZS is opgenomen in de POP-verordening of op de kandidaten-, restrictie- of autorisatielijst van REACH. Zie ook [[paragraaf 3.2 'wetgeving gericht op uitfaseren en beperken van gebruik'](#)] van het van hoofdstuk 'ZZS en overige zorgstoffen'

Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers

Afvalverwerkers moeten aandacht besteden aan ZZS in de acceptatie- en verwerkingsprocedures (A&V), zie de [[Leidraad vergunningverlening](#)]. Bij het aanvragen van een vergunning maken afvalbedrijven en het bevoegd gezag per geval een afweging welke ZZS en andere zorgstoffen relevant zijn in een specifieke situatie. Onderstaand overzicht kan als startpunt worden gebruikt om een indicatie te krijgen welke ZZS aandacht vragen, maar is niet limiterend. ZZS en andere zorgstoffen kunnen al bij lage concentraties relevant zijn voor de wijze waarop afvalstoffen verwerkt kunnen of mogen worden, bijvoorbeeld doordat bij de verwerking emissies naar bodem, water of lucht optreden. Zie ook de webpagina '[aanpak van zeer zorgwekkende stoffen](#)' (IPLO) en de [ZZS-navigator](#) van het RIVM.

Afvalstof of niet-afvalstof

ZZS en overige zorgstoffen kunnen ook relevant zijn bij het beoordelen of sprake is van een afvalstof of niet-afvalstof. Zie hiervoor het [[hoofdstuk afvalstof of niet-afvalstof](#)].

Overzicht van relevante ZZS

Aardolie en aardolie-derivaten (stoffen die zijn afgeleid van aardolie) zijn natuurlijke grondstoffen die worden gebruikt om olieproducten te maken. Aardolie-derivaten zijn veelal als ZZS aangemerkt, omdat ze kankerverwekkende en/of mutagene eigenschappen hebben. Daarnaast kunnen ook andere ZZS aanwezig zijn in het oliehoudend afval. Bij een gemengde stroom van oliefilters van professioneel gebruik (of gelijkaardig daaraan) is het niet aannemelijk dat ZZS boven de concentratiegrenswaarde in het afval aanwezig zijn. Het kan voorkomen dat in deze gemengde stroom incidenteel filtermateriaal of restanten aanwezig zijn waarin een bepaalde ZZS is gebruikt. Onderstaande tabel geeft een overzicht (niet-limitatief) van ZZS die boven de concentratiegrenswaarde in [[tabel 1](#)] van hoofdstuk 'ZZS en overige zorgstoffen' kunnen zijn in oliehoudend afval (overig).

Het betreft een momentopname van beschikbare kennis. Op enig moment kan nieuwe informatie beschikbaar komen, door nieuwe of betere metingen maar ook doordat het gebruik van zorgstoffen in grondstoffen en producten verandert.

ZZS	Regelgeving	Afvalstoffen en omschrijving
2-naftylamine hydrochloride	REACH-bijlage XVII (restrictie 28)	In industriële (koel)smeermiddelen die worden gebruikt bij bewerkingshandelingen. Gebruikt als antioxidant.
4-aminobifenyl	REACH-bijlage XVII (restrictie 15, 28)	In industriële (koel)smeermiddelen die worden gebruikt bij bewerkingshandelingen. Gebruikt als antioxidant.
Perfluornonaanzuur (PFNA)	REACH-bijlage XVII (restrictie 30)	In industriële (koel)smeermiddelen. Gebruikt als additief.
Polychloorbifenylen (PCB's)	POP-verordening	In industriële smeermiddelen.
Trixylyl fosfaat (TXP)	<ul style="list-style-type: none">REACH-bijlage XIV (vermelding 47)REACH-bijlage XVII	In industriële smeermiddelen.

	(restrictie 30)	
Boorhoudende stoffen zoals: <ul style="list-style-type: none"> • Boorzuur • Boorzuur dinatriumzout • Natuurlijk ruw boorzuur met een gehalte aan H3BO3 van niet meer dan 85 gewichtspereenten berekend op de droge stof 	REACH-bijlage XVII (restrictie 30)	In olie-/water-/slibmengsels en koelsmeerddelen.
Dibutylftalaat (DBP)	<ul style="list-style-type: none"> • REACH-bijlage XIV (vermelding 6) • REACH-bijlage XVII (restrictie 30, 51) 	In olie-/water-/slibmengsels die vrijkomen bij schoonmaakactiviteiten en was- of reinigungsproducten bevatten.
Pentachloorethaan	REACH-bijlage XVII (restrictie 37)	In partijen ontvetter. Gebruikt als oplosmiddel voor olie en vetten.
Trichlooretheen (TRI)	<ul style="list-style-type: none"> • REACH-bijlage XIV (vermelding 15) • REACH-bijlage XVII (restrictie 28) 	In olie-/water-/slibmengsels die vrijkomen bij schoonmaakactiviteiten waarbij metalen onderdelen worden gereinigd en ontvet (ontvetter)
Natriumtetraboraat	REACH-bijlage XVII (restrictie 30)	In olie-/water-/slibmengsels die vrijkomen bij schoonmaakactiviteiten (ontvetter).

6. Overige informatie

6.1 Afvalstof of niet-afvalstof

In een circulaire economie gaan zo min mogelijk materialen verloren. Voor steeds meer residuen, gebruikte producten of afvalstoffen wordt een veilige, zinvolle en zo hoogwaardig mogelijke toepassing gezocht. Daarbij wordt steeds vaker de vraag gesteld of een materiaal een afvalstof is, of nog moet blijven. Voor het werken met afvalstoffen gelden namelijk specifieke regels en vaak is ook een specifieke vergunning vereist in verband met de veiligheid voor mens en milieu. Bovendien mag niet zomaar elk bedrijf met afvalstoffen werken en ook bij (grensoverschrijdend) transport is de status van belang.

Het begrip 'afvalstof' moet ruim worden uitgelegd. In beginsel kan elke stof of elk voorwerp een afvalstof zijn, wanneer de houder zich daarvan ontdoet, wil of moet ontdoen. Meer informatie over het zelf maken van deze beoordeling, is te vinden in [[hoofdstuk afvalstof of niet-afvalstof](#)] van het CMP en de [Handreiking afvalstof of niet-afvalstof](#).

Deze informatie kunt u gebruiken bij een (zelf)beoordeling in een specifiek geval of specifieke toepassing. Op dit moment is het voor de materialen zoals genoemd in dit afvalplan niet mogelijk om *in het algemeen*, aanvullend op de handreiking, aandachtspunten te formuleren voor de beoordeling afvalstof of niet-afvalstof. Mocht die generieke informatie op termijn wel beschikbaar zijn, dan zal die worden meegenomen in de actualisatie van dit afvalplan.

6.2 Terugwinnen van kritieke materialen

Kritieke materialen zijn grondstoffen als metalen en mineralen die van significante economische waarde zijn en waarvoor een verlaagde leveringszekerheid bestaat omdat de EU in hoge mate afhankelijk is van niet-EU landen. In sommige afvalstoffen zitten deze kritieke materialen. Uit bepaalde afvalstoffen kunnen deze materialen worden teruggewonnen of zijn daartoe ontwikkelingen gaande. We spreken dan van 'potentieel terugwinbare kritieke materialen'.

De afvalstoffen van dit plan bevatten naar verwachting geen potentieel terugwinbare kritieke materialen. Deze afvalstoffen worden in het rapport 'Terugwinpotentieel secundaire kritieke grondstoffen op basis van afvalplannen in het LAP3' (TNO, 2023) niet genoemd als kansrijke afvalstoffen hiervoor.

In [paragraaf 2.3.6 'kritieke materialen en hoogwaardigheid'] van hoofdstuk 'recycling van afvalstoffen' van het CMP staat meer informatie over kritieke materialen in relatie tot afvalverwerking.

6.3 BREF in relatie tot minimumstandaard

De minimumstandaard voldoet aan de BBT-referentiedocumenten (BREF's) die zijn opgesteld in het kader van de Richtlijn industriële emissies (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In het rapport [rapport] is het resultaat van deze toetsing weergegeven.

Deze toets wordt uitgevoerd zodra de minimumstandaarden vaststaan. Dat is pas na het verwerken van de inspraak op het ontwerp-afvalplan.

6.4 Bronvermelding

Voor dit onderdeel van het CMP zijn de volgende documenten gebruikt:

- RoyalHaskoning DHV (2022a). [[Concretiseren omstandigheden die recycling als minimumstandaard verhinderen](#)].
- RoyalHaskoning DHV (2022b). [Onderzoek concretisering mate van nuttige toepassing](#).
- TNO (2023). [[Terugwinpotentieel secundaire kritieke grondstoffen op basis van afvalplannen in het LAP3](#)].
- SGS Intron (2019). [ZZS in afvalstoffen – update 2019](#).

Toekomstplannen

Het beleid en de kennis over circulaire economie is in ontwikkeling. Nieuwe beleidsintenties, wijzigingen van bestaand beleid of wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen allemaal leiden tot aanpassingen van het CMP. Het CMP wordt daarom regelmatig geactualiseerd.

Onder meer door de ontwikkelingen op het gebied van chemische recycling kunnen de komende jaren nieuwe mogelijkheden komen om van oliehoudende afvalstoffen hoogwaardiger producten te maken. Op dit moment is dat nog niet duidelijk en zijn er dus geen intenties om nieuwe minimumstandaarden voor bepaalde oliehoudende afvalstoffen te ontwikkelen.

Meer informatie over de ontwikkeling van het CMP en hoe stakeholders daarbij worden betrokken leest u in het [hoofdstuk wat is het CMP](#).